

ŠUŠTIPIŠ

V TEJ ŠTEVILKI VAS VABIMO K BRANJU

Intervju

Irena Kodrič, ravnateljica

Mi in svet

Pes

Dan sladkorne bolezni

Kip svobode

Prehranska piramida

Evropski teden mobilnosti

Muslimanska vera

Dan pozdravov

Horoskop (škorpijon)

Športni kotiček

Razvoj športa

Pot med krošnjami

Ustvarjalni kotiček

Origami

Stripi

Ankete

INTERVJU

Irena Kodrič, ravnateljica

KAELI POLJŠAK 5.A IN LARA ALIBEGIĆ 5.A

Irena Kodrič je ravnateljica naše šole že 22 let. Vodi kar 573 učencev na naši šoli, kar pomeni, da vodi kar 26 oddelkov. Rada ima šport. Vsak dan hodi na sprehode, in kadar ima čas, rada potuje in hodi na različne izlete. Rada ima ljudi, rada sodeluje z učenci, starši in učitelji naše šole. Želi si, da bi na naši šoli imeli več skupinskih del. O našem Šuštipisu pa pravi, da ji je zelo všeč.

Pomembno ji je, da se učenci lahko izražamo na različnih krožkih. Koliko pa je ravnateljica naše šole stara? Temu vprašanju se je spretno izmuznila in nam rekla le, da je letos praznovala lepo obletnico.

Ali je težko biti ravnateljica naše šole? Kaj je najtežje, zakaj?

Ni lahko vendar ob tem delu občutim zadovoljstvo. Izjemno rada gledam odraščanje otrok, od prvega pa vse do devetega razreda se veliko spreminjajo.

Zakaj ste postali ravnateljica? Ste si to od vedno želeli biti?

Ko sem bila majhna sem se že igrala šolo. Želja se je krepila in postala sem pedagoginja na Osnovni šoli Ig. Tam sem bila 8 let. Kasneje pa se mi je želja

uresničila, postala sem ravnateljica.

Kaj bi po vašem mnenju naša šola še potrebovala? Kaj bi spremenili? Kaj vam je všeč?

Naša šola bi potrebovala še novo telovadnico in šolsko igrišče, kar nam je obljubil tudi gospod župan. Želim si, da okrog naše šole ne bi potrebovali ograje, vendar jo potrebujemo, saj se okrog šole dogaja vandalizem in verjetno bi ljudje potem svoje hišne ljubljenske spuščali na naše igrišče.

Kaj vam je v vašem poklicu najljubše?

Najljubše v mojem poklicu mi je najljubše, kadar vidim zadovoljne učence. Želim si, da bi učenci imeli veliko zanimanja po novem znanju in, da bi imeli veliko lepih spominov na šolska leta.

Kakšen je vaš življenski moto?

Delaj, imej se lepo, bodi pošten in spoštuj vse s katerimi prihajaš v stik.

Če bi lahko spremenili nekaj v vašem poklicu, kaj bi to bilo?

Nič ne bi spremenila, saj se moraš v mojem poklicu prilagajati na spremembe.

ŠPORT

Razvoj športa

VID ŠKOFIČ, 7. B

Zgodovina športa je stara je toliko, kot je staro človeštvo, kot je stara igra človeka. Na začetku je bil interes človeka usmerjen na aktivnosti za preživetje, z izpopolnjevanjem orodja pa se je zmanjševalo fizično delo. Ker mu zaradi tehničnega napredka ni bilo treba več dnevno boriti za hrano, je človek postopno pridobival prosti čas. Tako se je oblikovala potreba človeka po igri, povezani z motoriko, ki postopno vodi v gimnastiko in kasneje v šport.

Šport za preživetje

Človek je na začetku svojega obstoja ves svoj čas namenjal izključno dejavnostim, povezanim s preživetjem. Predvsem ukvarjanje z lovom je pomenilo tudi začetek prvega razlikovanja med ljudmi. Lovcem so boljše elementarne telesne sposobnosti omogočile večjo družbeno uveljavitev. Vsa motorika je služila za potrebe dela. Ločitev na poljedelce in živinorejce pa je v obdobjih preseljevanja vodila k nujnim medplemenskimi konfliktom za pašnike. Spopadi so zahtevali dobro telesno pripravljenost in nove sposobnosti pri ravnanju z orožjem. Intenzivnejše ukvarjanje s športnimi vsebinami (lov, boj, igra in ples) pa je postalo privilegij nastajajočega višjega razreda.

Olimpijske igre

Med prvimi športnimi tekmovanji so bile olimpijske igre. Prve zabeležene olimpijske igre so se odvijale v Olimpiji (Grčija) leta 776 pr. Kr., vendar pa so s precejšnjo gotovostjo igre prirejali tudi pred tem. Takrat je bila edina disciplina tek na stadionu.

Vojaška in razvedrilna funkcija

Šport fevdalcev je slonel na vojaški in razvedrilni funkciji (ples, druženje, različne igre). Porajajoče meščanstvo je s potrebo po obrambi mest ter s prevzemanjem in posnemanjem navad plemstva zahtevalo podobno izobrazbo, vzgojo in zabavo. Intelektualci in misleci iz tistega obdobja so izviral iz meščanstva in poudarjali pomen telesne vzgoje kot sestavnega dela vzgojnega sistema (H. Mercurialis, J. A. Komenski, J. Locke, J. J. Rousseau), ki pripomore k oblikovanju zdrave človekove osebnosti in predstavlja pogoj za človekov intelektualni razvoj.

Moderni šport: za vse

Zgodnje obdobje kapitalizma je uveljavilo drugačno obliko športa – moderni šport. Ta je nastal v Angliji, kjer je poleg zabave in razvedrila dobil funkcijo prostočasne dejavnosti. Šport je postal sredstvo, vzgojna metoda. Na začetku 19. stoletja so se oblikovali sistemi tekmovanja in vadbe, hkrati pa je prišlo do razvoja novih športnih panog, ki so spojile plemiške in ljudske oblike športa.

Ob koncu 19. stoletja je prišlo do prvih povezav športnih panog v športne organizacije. Šport je prerasel v profesionalno dejavnost, ki ji vladajo profesionalni odnosi. Namenjen je vsem, zlasti

mladim, nevladajoči razred pa je v ukvarjanju s športom videl predvsem zabavo ali pa zaslužek. Sčasoma se je šport preoblikoval v industrijsko panogo. Z začetkom olimpijskih iger moderne dobe je prišlo do poskusov povezovanja športne dejavnosti z družbeno in šport pa je dobil vlogo prispevanja k človekovemu vsestranskemu in harmoničnemu razvoju.

Korenine sodobnega športa lahko iščemo v prvih letih po drugi svetovni vojni, še posebno v zadnjih dvajsetih letih pa šport postaja izrazito raznolik. Dandanes v športu najdemo predvsem vzgojni vidik (šport kot vzgojno sredstvo), rekreacijski vidik (poudarek na razvedrilni, zabavni oziroma rekreativni funkciji športa) in tekmovalni vidik (poudarek na tekmovanju, ponekod pa je šport že oblika dela)

Viri:

<https://www.viva.si/V-gibanju/5461/Razvoj-%C5%A1porta-od-praskupnosti-do-danes>, 16.11.2021

POT POD NOGE – Kam ob koncu tedna?

KAELI POLJŠAK, 5. A

Te zanima kam odpeljati družino za vikend? Želiš aktivno uživati? Je morda sončen dan? Danes ti bom predstavila super doživetje!

POT MED KROŠNJAMI POHORJE

Pot med krošnjami Pohorje leži v samem osrčju Pohorskih gozdov, prav na vrhu Rogle. Njena nadmorska višina je 1517 m. Pot vam bo pokazala edinstveno pohorsko naravo, ki si jo boste lahko ogledala tako, kot jo vidijo ptice. Na koncu poti pa se lahko povzpnete na razgledni stolp in si ogledate vse lepote Pohorja. Z njega se lahko spustite z toboganom ali pa pot nadaljujete peš. Med potjo po leseni potki pa si boste lahko ustavili ob poučnih koticih.

DELOVNI ČAS:

November, december in januar: 10:00 – 16:00

MI IN SVET

Dan sladkorne bolezni

NELI SAVENC, 5. B

Mnogi sladkorno bolezen poznate tudi kot diabetes. Najbrž mnoge zanima, kateri dan je dan sladkorne bolezni in kaj sploh je sladkorna bolezen. 14. novembra praznujemo svetovni dan sladkorne bolezni.

ZNAKI SLADKORNE BOLEZNI

Pazljivi moramo biti predvsem pri naslednjih znakih: pogostejše uriniranje, povečana žeja in povečana lakota.

Če se sladkorne bolezni ne zdravi, lahko povzroči številne zaplete. Resni dolgoročni zapleti so med drugim **bolezen srca in ožilja, kap, kronična odpoved ledvic, razjeda stopal in poškodbe oči.**

KAKŠNA SO ZDRAVILA ZA SLADKORNO BOLEZEN?

Sladkorno bolezen se zdravi z inzulinom in metforminom. Zdravila so na voljo v obliki tablet ali injekcij. Veliko pa lahko storimo že sami z zdravim načinom življenja: zdravo prehrano in rednim gibanjem.

ZANIMIVOSTI

Vsako leto poteka kviz o sladkorni bolezni tudi vi ga lahko rešujete. V Google napišite kviz o sladkorni bolezni ter kliknite zadetek [Kviz o sladkorni bolezni – Zveza društev diabetikov Slovenije](#).

Viri:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Sladkorna_bolezen, 23. 11. 2021

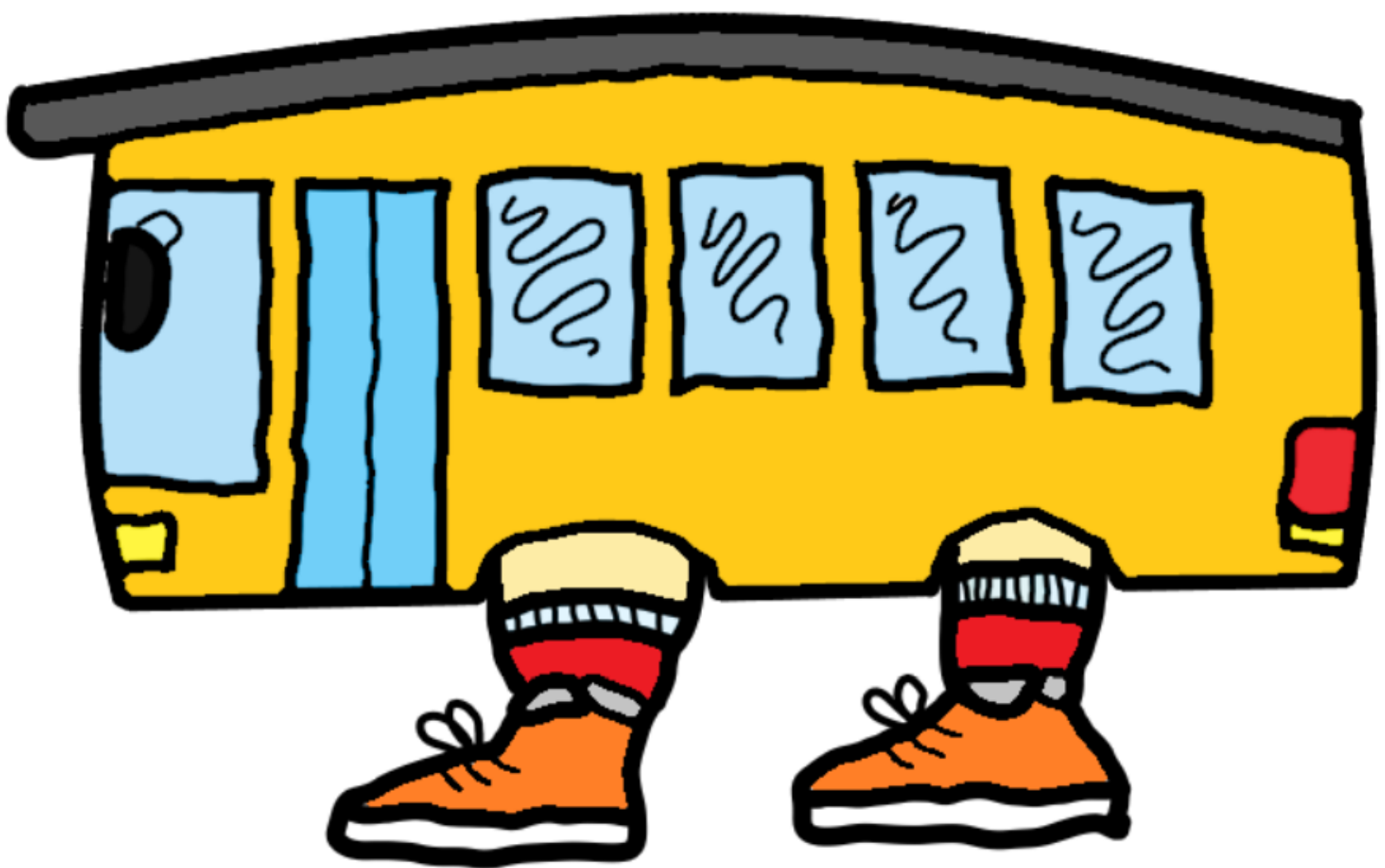
<https://www.diabetes-zveza.si/diabetes-in-jaz/kviz/>, 23. 11. 2021

Evropski teden mobilnosti

BRINA NAMURŠ, 6. B

Letos evropski teden mobilnosti praznuje že 20. obletnico. Ta je potekal med 16. in 22. septembrom. Slogan tega leta pa je ŽIVI ZDRAVO. POTUJ TRAJNOSTNO.

Glavni dogodek je potekal na Ljubljanskem gradu, 16. 9. 2021 ob 10.30. Dogodek je bil namenjen slavnostni podelitvi priznanj s plaketami vsem sedmim občinam, ki letos sodelujejo že dvajsetič. Med njimi je tudi naša Ljubljana.

Ilustracija: Dana Dular, 6. a

Zakaj pa je promet sploh tak problem? Pogosto slišimo, da sodoben slog življenja ni **trajnosten**. Izraz pomeni, da svoje potrebe zadovoljujemo na načine, ki ogrožajo našo prihodnost in prihodnost naših zanamcev. Med njimi je seveda promet, ki je eden glavnih virov onesnaževanja okolja. Sodoben življenjski slog od nas zahteva večjo mobilnost, zaradi

česar se povečuje odvisnost od avtomobilov. V Sloveniji je le v nekaj letih izredno porasla registracija motornih vozil.

Ker pa lahko tudi mi prispevamo k bolj zdravemu ozračju, se lahko tudi sicer odpravimo po opravkih raje peš. Na dan brez avtomobila veliko četrtnih skupnosti tako v Ljubljani kot tudi v drugih občinah organizira razne delavnice, pohode, teke, triatlone in še kaj.

Tudi sami lahko poskrbimo, da zaradi svojih potreb ne bomo ogrožali naše Zemlje in seveda tudi nas in naših sobivalcev na našem planetu.

Manj kurimo, raje se toplo oblecimo. Ali ste vedeli, da s kurjenjem naravnega lesa v zrak spuščamo ogromno škodljivih snovi?

Zmanjšajmo vožnjo z avtomobilom. Največ delcev in dušikovih oksidov prihaja iz avtomobilov z dizelskim pogonom. Zato raje uporabi javni promet, kolo ali pojdi peš.

Ne uporabljajmo ognjemetov in pirotehniko. Poleg tega, da zelo vznemirja živali, tudi škoduje ozračju. Če je v zraku preveč delcev, ki jih izpusti pirotehniko, lahko povzročijo težji astmatični napad. Ta lahko vodi celo v smrt.

Zato pazimo na naš planet in zdravje sebe ter drugih. Ker bomo živeli v takšnem okolju, kot si ga bomo ustvarili sami!

Viri:
<https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/promet-in-mobilnost/evropski-teden-mobilnosti/httpswww-ljubljana-sislmoja-ljubljanaprireditvecat71/>, 23. 11. 2021

<https://www.tedenmobilnosti.si/>, 23. 11. 2021

Svetovne znamenitosti – Kip svobode

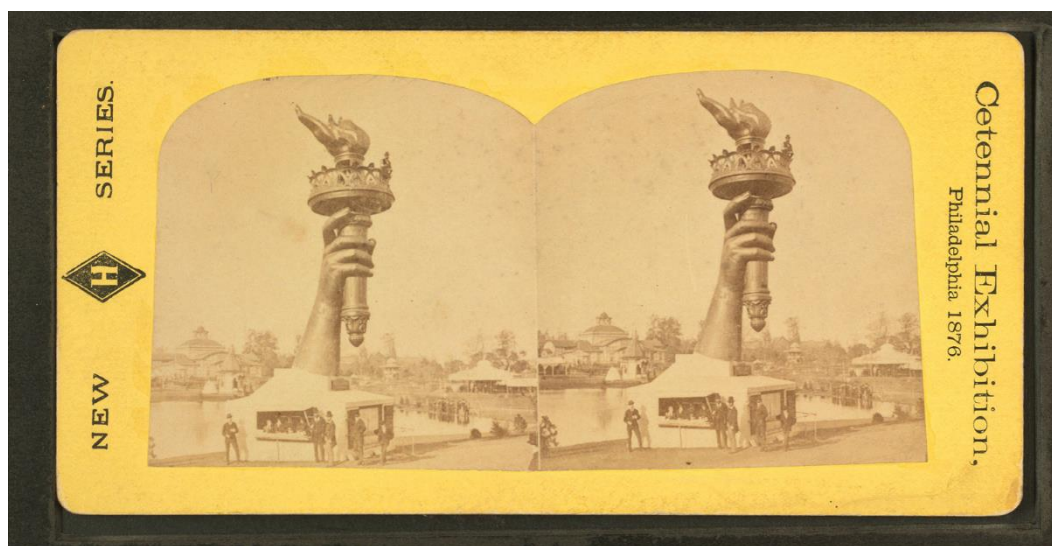
LIZA VIRŠČEK, 7. B

Kip svobode (v angleščini: Statue of Liberty; s polnim imenom: Liberty Enlightening the World, v francoščini: La Liberté éclairant le monde, v slovenščini: Svoboda razsvetljuje svet) je ameriški spomenik, kolosalna skulptura, delo francoskega kiparja Frederica Augusta Bartholdija. Stoji na otoku Liberty Island ob ustju reke Hudson v newyorškem pristanišču, postavljen 28. oktobra 1886 ob stoti obletnici neodvisnosti ZDA kot darilo francoskega ljudstva Američanom in predstavlja pozdrav vsem obiskovalcem, tudi priseljencem, ki so prihajali v Ameriko. Kip je od leta 1924 skupaj s postajo za priseljence na otoku Ellis del Državnega spomenika, od leta 1984 pa na seznamu Unescove svetovne kulturne dediščine.

Kip svobode danes 1

Kip ženske figure predstavlja Libertas, rimsko boginjo svobode, ki v iztegnjeni visoko dvignjeni desni roki drži pozlačeno baklo, v levi roki pa nosi ploščo z lastovičjimi ročaji, na kateri je natisnjen datum ameriške deklaracije neodvisnosti, 4. julij 1776. Ob njenem vznožju leži pretrgana veriga. Kip svobode je eden najznačilnejših ameriških simbolov, ikona svobode in ZDA. Z višino kipa 46,05 metra in skupno višino 92,99 metrov spada med najvišje kipe sveta, do leta 1959 najvišji.

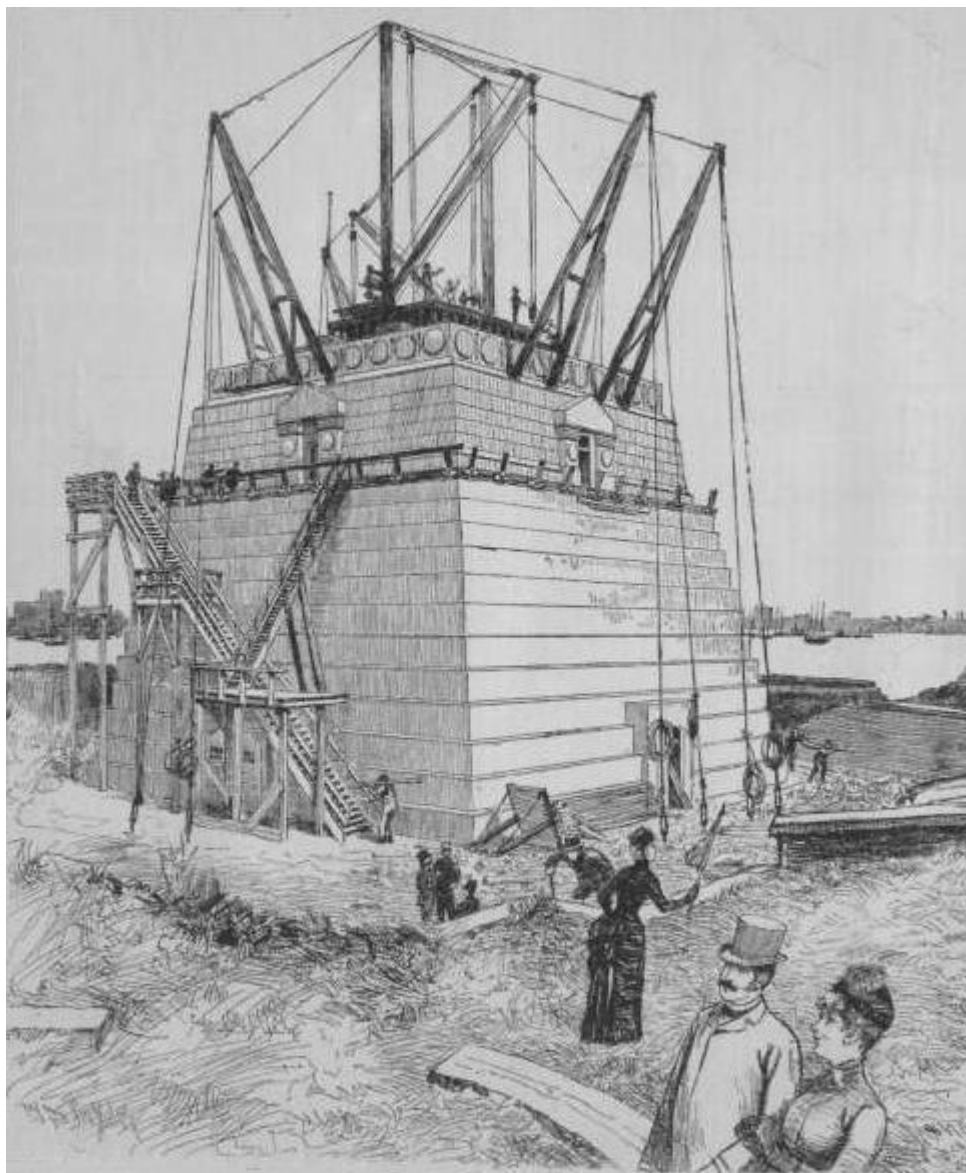
Bartholdi in Laboulaye sta razmišljala, kako najbolje izraziti idejo ameriške svobode. V zgodnji ameriški zgodovini sta bili pogosto uporabljeni dve ženski figuri kot kulturna simbola naroda.

Ena od teh simbolov, Kolumbija, je bila videna kot utelešenje Združenih držav na način, da je Britannia bila povezana z Združenim kraljestvom, Marianne pa je predstavljala Francijo. Kolumbija je izpodrinila predhodni lik prvotne ameriške indijanske princese, ki je obveljala za necivilizirano in zaničljivo pred Američani.

Druga pomembna ženska ikona v ameriški kulturi je upodabljala svobodo, izhajajoč iz Libertas, boginje svobode, široko čaščene v starem Rimu, zlasti med osvobojenimi sužnji. Lik Svobode je krasil večino tedanjih ameriških kovancev, upodobitve Svobode so se pojavljale v ljudski umetnosti, vključno s Kipom svobode Thomasa Crawforda iz leta 1863 na vrhu kupole ameriškega Kapitola.

Ob svoji vrnitvi v Pariz leta 1877 se je Bartholdi skoncentriral na dokončanje glave, ki je bila razstavljena na Pariškem sejmu 1878. Nadaljevalo se je zbiranje sredstev, naprodaj so bili modeli kipa. Ponujene so bile tudi vstopnice za ogled gradnje v delavnici Gaget, Gauthier & Co. Francoska vlada je odobrila loterijo, na kateri sta bili kot nagradi dani tudi vredni srebrni krožnik in terakota model kipa. Do konca leta 1879 je bilo zbranih približno 250 tisoč frankov. Glava in roka sta bili zgrajeni s pomočjo Viollet-le-Duca, ki je leta 1879 zbolel in kmalu zatem umrl, pri čemer ni zapustil nikakršnega namiga, kako je nameraval povezati bakreno oblogo z njegovim predlaganim opečnatim stebrom. Naslednje leto si je Bartholdi uspel zagotoviti storitve inovativnega oblikovalca in graditelja Gustava Eiffla.

On in njegov glavni inženir Maurice Koechlin sta sklenila namesto opečnatega stebra zgraditi stolp z železnim ogrodjem. Eiffel se je pri tem odločil, da ne bo uporabil povsem toge strukture, ki bi povzročila, da bi se na oblogi začele kopičiti sile, kar bi sčasoma privedlo do preloma. Da bi kipu omogočil rahlo gibanje ob vetrovih, ki pihajo v newyorškem pristanišču, in raztezanje kovine v poletni vročini, je ohlapno spojil podporno strukturo z bakreno oblogo, pri tem pa uporabil mrežasto ogrodje s kovinskimi trakovi, "sedli", zakovičenimi na oblogo, kar bi mu dalo trdno oporo. V delovno intenzivnem procesu je moralo biti vsako sedlo ročno izdelano. Za preprečitev galvanske

korozije med bakreno oblogo in železnim ogrodjem je Eiffel izoliral oblogo z azbestom impregniranim s šelakom. Sprememba materiala podpornega ogrodja je Bartholdiju dopustila spremembo načrtov pri postavitvi kipa. Prvotno je pričakoval, da bo oblogo sestavil na mestu samem potem, ko bo zgrajen opečnati steber; namesto tega se je odločil, da bo kip sestavil že v Franciji, ga razstavil in prepeljal v Združene države ter znova sestavil na samem otoku.

Podstavek Richarda Morrisa Hunta 1

Viri:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Kip_svobode#/media/Slika:Statue_of_Liberty_7.jpg

https://sl.wikipedia.org/wiki/Kip_svobode#/media/Slika:Colossal_hand_and_torch._Bartholdi's_statue_of_%22Liberty.%22,_from_Robert_N._Den_nis_collection_of_stereoscopic_views.jpg

https://sl.wikipedia.org/wiki/Kip_svobode#/media/Slika:SOLparkParis.jpg

https://sl.wikipedia.org/wiki/Kip_svobode#/media/Slika:Pedestal_for_Bartholdi's_Statue_of_Liberty.jpg

Prehranska piramida

BRINA NAMURŠ, 6. B

To je shema, ki jo pozna skoraj vsak. O njej se učimo v šoli, na spletu piše veliko o njej, o tem govorijo starši in še marsikdo.

Prehranska piramida predstavlja, koliko česa moramo dnevno vnesti v svoje telo. To so le smernice, ki se jih ni potrebno držati kot "pijanec plota". Te nam predstavljajo, katere vrste živil moramo v telo vnesti največ in katere najmanj. Je kakor prikaz prehranjevanja za zdrav način življenja.

Vendar pa zdravo življenje ni le prehranjevanje, ampak tudi gibanje. Potrebno pa je tudi v telo vnesti dovolj tekočine. Zato je nastala NOVA PREHRANSKA PIRAMIDA. Ta nekoliko odstopa od smernic, ki so zapisane na stari prehranski piramidi. V novo prehransko piramido pa so vnesli tudi gibanje in tekočino.

Gibanje: Zmerne telesne aktivnosti (Počasno plavanje, hitra hoja, tek) Vsaj 150 minut na teden ali visoko intenzivne telesne dejavnosti (aerobika, hoja po stopnicah) 72 minut na teden.

Tekočina: Vsak dan. Potrebno je popiti vsaj 2 do 3 litre tekočine na dan. Priporočljivo je, da je večino voda, lahko pa tudi nesladkan čaj, naravni sokovi, limonade, itd.

Zelenjava: Vsak dan. Od 3 do 5 enot. Enota je 1 lonček brokolija/cvetače/kisle repe/stročjega fižola, 1 velika skleda solate, 2 manjša paradižnika, 1 veliko korenje.

Sadje: Vsak dan. Od 2 do 4 enote na dan. Enota je 1 manjša banana, 1 srednje velika breskev, 15 grozdnih jagod, 1 hruška, 1 srednje veliko

jabolko, 1 rezina lubenice, 1 pomaranča.

Žita in žitni izdelki in druga ogljikohidratna živila: Vsak dan. Od 9 do 17 enot na dan. Enota je pol kruha, pol male žemlje, 1 žlica mueslijev/ kosmičev/ kuhane kaše/kehanega riža/Kuhanih testenin, 1 srednje velik kuhan krompir.

Meso, ribe in zamenjave tedensko: od 3 do 5 enot. Enota je 1 sardela, pol srednje velike postrvi, pol manjšega zrezka, 2 do 3 rezine pustih, nemastnih rezin mesnih izdelkov (redko, šunka, suha salama), 4 rezine pršuta, 1 celo jajce, 4 žlice kuhanega fižola, boba, leče, čičerike.

Mleko in mlečni izdelki vsak dan: od 2 do 4 enote. Enota je 1 skodelica (2 dl) delno posnetega mleka, 1 lonček jogurta, rezina kruha s manj mastnega sira, 3 velike žlice manj mastne skute.

ŽIVILA, KI JIH UŽIVAMO V MANJŠIH KOLIČINAH: oreščki, različne vrste kakovostnih rastlinskih olj, surovo maslo, mehka margarina, olive, semena.

ŽIVILA, KI JIH UŽIVAMO REDKO: sladkor, kisl/slodka smetana, marmelada, prelive, paštete, čokolada in še bi lahko naštevali.

Na srečo pa je mnogo otrok naročenih na šolsko prehrano in za sledenje smernicam in raznoliko prehrano poskrbi **vodja prehrane in kuharice**. Na naši šoli je vodja prehrane **gospa Tea Žmavčič**. Obstaja pa tudi posebna organizacija v Sloveniji, ki skrbi za zdravo in raznoliko hrano v slovenskih šolah. Imenuje se **Šolski lonec**. Doma pa lahko poskrbite sami za svoje zdravje in prehrano. S spomnite kako pravi stari rek **“ENO JABOLKO NA DAN ODŽENE ZDRAVNIKA STRAN”**?

Muslimanska vera

LARA ALIBEGIĆ, 5. A

Ta članek sem si zbrala zato, ker bi mi bilo v veselje predstaviti svojo vero naši šoli.

Muslimanska vera ali bolj natančno Islam je vera muslimanov, ki verjamejo v Allaha, ki po slovensko pomeni bog.

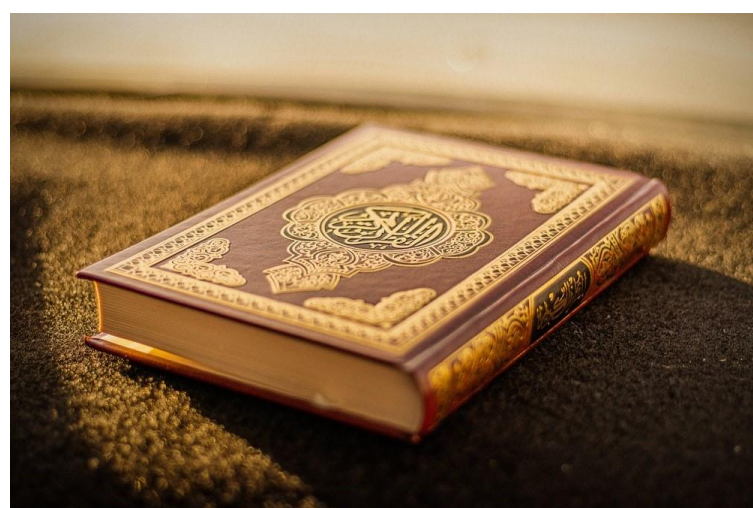
muslimanska zastava

Imamo kulturno ustanovo podobno cerkvi, ki se imenuje džamija in izvira iz arabske besede džami, ter mošeja iz arabske besede masjid. Lahko si jo ogledate v Ljubljani na Džamijski ulici.

Kot imajo kristjani duhovnika imamo muslimani **hodžo** (ali mualima) ali **modžinco** (mualimo).

Koran je naša sveta knjiga.

Molitev opravljamo na **postekiji**.

Muslimani praznujemo dva velika praznika, in sicer ramazanski bajram in kurban bajram.

KURBAN BAJRAM: na ta dan se zjutraj kolje KURBAN (ovca ali koza) in ga delijo povsod po mestu ali vasi. Traja 4 dni.

RAMAZANSKI BAJRAM: pomeni konec prostega časa (ramazana) in ga praznujemo po pojavu mlade lune, ki pokaže, da se začne nov mesec. Verniki gredo v mošejo na posebne molitve, potem se pa začnejo proslave, prirejajo zabave in pojedine ter obdarujejo drug drugega. Traja 3 dni.

Komemoracija

JULIJA TORKAR, 5. B

Komemoracija je dogodek, ko se spomnimo padlih žrtev, ki so se borili za svobodo. V četrtek, 21. 10., so se zbrali predstavniki razredov in učenci, ki hodijo na pevski zbor. Komemoracija je potekala v Gramozni jami. Čisto na začetku smo se zbrali okrog spomenika talcev, nato pa sta dva učenca prebrala govor. Po govoru je položila ga. ravnateljica venec in nato so učenci pevskega zbora zapeli nekaj pesmi. Padle žrtve smo počastili z minuto molka. Kmalu potem smo odšli nazaj v šolo.

Dan pozdravov praznujemo 21. novembra

BRINA NAMURŠ 6.B, KAELI POLJŠAK, 5.A

Vsako srečanje se začne s pozdravom. Je osnova bontona in je v našem življenju zelo pomemben. Pozdravljamo ljudi, s katerimi se srečamo v knjižnici, trgovini, pošti ali na ulici. Ko človeka pozdravimo, mu s tem izrečemo dobrodošlico, smo pozorni nanj. Pozdrav je vedno vljuden, s katerimi besedami pozdravimo, pa je odvisno od srečanja.

V nekaterih država in kulturah pa se pozdravljajo z nebesedno govorico. To so gibi rok, premikanje telesa ali kaj podobnega.

V Litvi poznajo veliko vrst pozdravov

- V uradnem okolju rečejo Laba den
- Labas ali sweykas, ki se nanaša na moškega
- Swake, ki se nanaša na žensko
- Swakey, ki se nanaša na skupino ljudi

V Franciji:

- Je značilen pozdrav poljub na lice ali faire la bise. To je poljub na lice, pri katerem se ustnice v resnici sploh ne dotaknejo lica. Začenjajo pa ga z leve.

Na Novi Zelandiji:

- Obstaja tradicionalen način pozdravljanja imenovan hongī. Ta način pozdravljanja se uporablja v vsakodnevnem življenju. To je pozdrav, kjer se osebi dotakneta druga druge z nosom in čelom. Ta pozdrav velja za vse spole in starosti.

V Indiji:

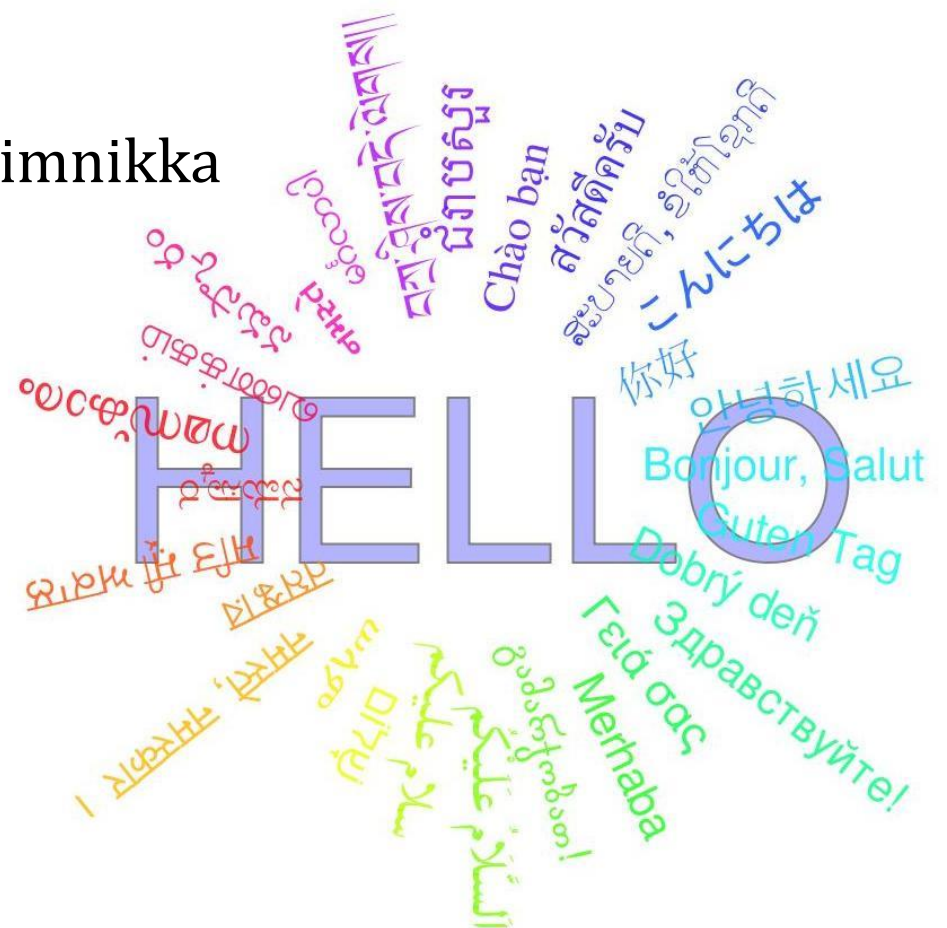
- Tam je značilen pozdrav namaste. Roke združimo z dlanmi, obrnjenimi ena proti drugi pred prsnim košem. Medtem izgovorimo namaste.

Na Japonskem:

- Tam je značilen in najbolj razširjen pozdrav priklanjanje. Noge damo skupaj roke pa iztegnemo ob telo. 15-stopinjski naklon pa je standard. Tak pozdrav je krajši in traja le nekaj sekund. Če pozdravljamo nadrejenega ali šefa, je pozdrav nekoliko daljši in tudi upognemo se nekoliko niže.

Spodaj pa je mali slovarček pozdravov. Če želiš, si ga lahko ogledaš in tudi uporabiš.

1. Arabščina - Al Salaam a'alaykum
2. Bolgarščina - Zdraveite
3. Hrvaščina - Bok
4. Češčina - Dobry den
5. Danščina - Goddag
6. Nizozemščina - Hallo
7. Finščina - Terve
8. Francoščina - Bonjour
9. Nemščina - Guten Tag
10. Grško - Kalimera
11. Hebrejščina - Šalom
12. Italijanščina - Buon giorno
13. Japonščina - Konnichiwa
14. Korejščina - Annyong ha shimnikka
15. Litovščina - Labas
16. Kitajščina - Ni Hao
17. Norveščina - Bog dag
18. Ruščina - Pozdravljeni
19. Slovaščina - Zdravo
20. Španščina - Hola
21. Švedščina - Bog dag
22. Turščina - Merhaba
23. Ukrajnščina - Privit

vir: [30 pozdravov v različnih jezikih - Koristni nasveti - 2021 \(hydroponicsbc.com\)](https://www.portalosv.si/funkcionalna-pismenost/medosebno-sporazumevanje/pozdravljanje/)

<https://www.portalosv.si/funkcionalna-pismenost/medosebno-sporazumevanje/pozdravljanje/>

19.10.2021

<https://www.yoair.com/sl/blog/greeting-gestures-from-all-around-the-world/>

30.10.2021

Pes, človekov najboljši prijatelj

URBAN LAKOTA, 5. B

<https://photodune.net/item/golden-retriever-sitting-in-front-of-white-background/24055277>

Domači pes je štirinožni sesalec iz družine psov, podvrsta volka, ki so jo udomačili pred skoraj 15.000 leti in je bil prva udomačena žival. Od takrat so se psi razširili po vsem svetu in spremljajo ljudi v večini preteklih ter sedanjih kultur, kot delovne živali, čuvaji, lovski pomočniki ali samo hišni ljubljenci. Po najnovjših grobih ocenah šteje celotna svetovna populacija med 700 milijoni in milijardo psov, s čemer so najštevilčnejši plenilci na Zemlji.

Za dejavnosti vzrejanja, vzgoje in neformalnega preučevanja psov se uporablja skupni izraz kinologija, znanstveno pa pse proučujejo zoologi.

<https://kuzek.si/psi/>

Obstajajo različne pasme psov. Najbolj znane so zlati prinašalec, labradorec, nemški ovčar. Psi so lahko so veliki, majhni in nekje vmes, različnih barv, razlikujejo pa se tudi po svojem značaju.

Psi so bili skozi tisočletja, predvsem pa zadnjih nekaj stoletij, selektivno križani in vzgajani za različna vedenja, fizične lastnosti in zmožnosti čutil. Rezultat je največja raznolikost telesne zgradbe znotraj iste vrste med živalmi sploh. Že razpon velikosti je izjemen: najmanjši znani pes je bil jorkširski terier, ki je kot odrasel dosegel manj kot 10 cm v dolžino ter tehtal zgolj 113 g. Na drugi strani so zelo velike pasme, kot so angleški mastifi, ki lahko presegajo 100 kg teže, najvišji znani pes pa je bil nemška doga Zeus z 1,2 m plečne višine.

Osnovna telesna zgradba izhaja iz njihovih divjih volčjih prednikov.

Psi so plenilci in mrhovinarji, ki imajo močno mišičje, zraščene kosti v zapestju, srčnožilni sistem, ki je v osnovi prilagojen tako za eksplozivno aktivnost kot za vzdržljivost, ter zobovje za

grabljenje in trganje. Druge biološke osnove delovanja organizma, kot so fizična eksplozivnost/vzdržljivost in celo zgradba okostja in mišičja, ki določata način premikanja, pa se med pasmami precej razlikujejo. V primerjavi z danes živečimi volkovi in drugimi vrstami psov imajo proporcionalno manjšo lobanjo ter zobovje.

Obstaja domneva, da so povešena ušesa nekaterih pasem posledica atrofiranih žvekalnih mišic. Pasji kožuh sestavljata en ali dva tipa dlake: krovna dlaka je iz trdih, dolgih ščetin, ki odbijajo vodo in blato, poleg nje pa imajo nekatere (predvsem severneje vzrejene) pasme še podlanko iz kratkih, mehkih dlak za toplotno izolacijo. Nekateri psi izkazujejo ostanek osnovne obarvanosti s temnejšo dlako na hrbtu in svetlejšo na trebuhu, kar je pogost kamuflažni vzorec v naravi, ki zmanjšuje vidljivost.

Pri mnogih pasmah pa barvo kožuha strogo selekcionira človek z vzrejnimi standardi, zato je raznolikost tudi tu ogromna; barvo in vzorce obarvanosti določa sedem znanih in več neznanih genov s po dvema ali več aleli, posledično je dedovanje obarvanosti pri psih zapleteno. Sama koža je debelejša od volčje.

Horoskop – škorpion (23.10.–22.11.)

LIZA VIRŠČEK, 7. B

Škorpion je vodno znamenje in ga predstavljata planet Mars in Pluton.

M

Škorpion je znamenje ogromne notranje moči in sprememb. Ljudje, ki imajo v rojstni karti poudarjeno znamenje škorpion, običajno niso lepi, vendar jih obdaja skrivnostnost, strast in magnetična privlačnost. So obsedeni s tistim, za kar si prizadevajo. Prizadevajo si, da bi dosegli svoj cilj in se zlepa ne predajo. Njihov slogan glasi »vse ali nič«. Ni jim mar, koga ali kaj bodo uničili, zanje se zdi pomembno le, da dosežejo svoje cilje, pa čeprav so žrtev sami.

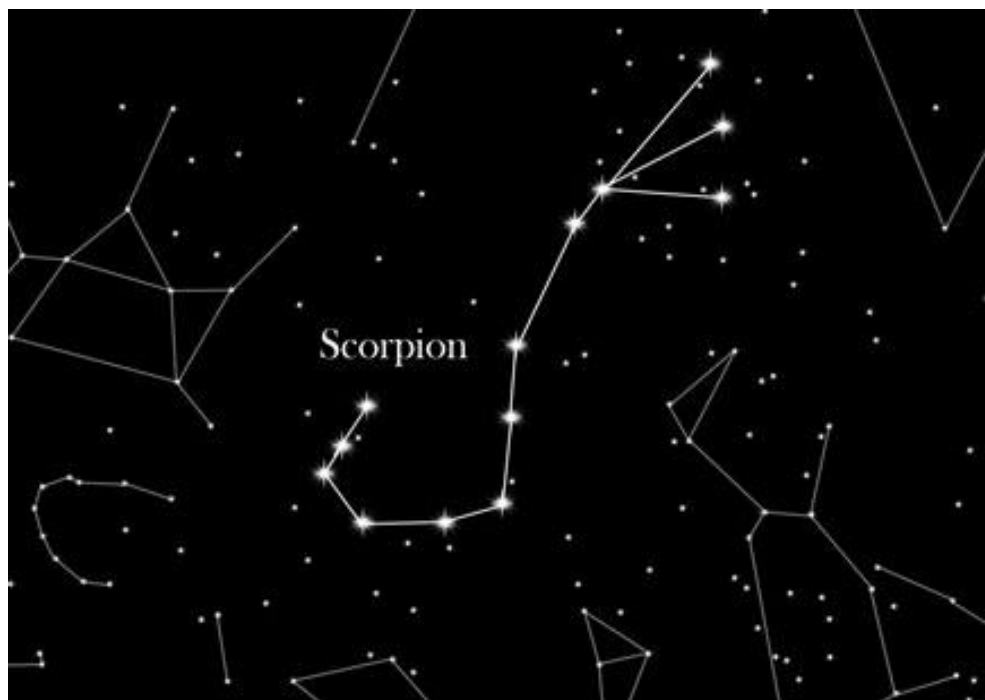
Škorpionji so med predstavljanjem zelo zadržani. Bolje se jim je približati previdno in počasi, hitrih kretenj namreč ne prenesejo. V takšnem primeru za trenutek celo stopijo korak nazaj, kar je značilno tudi za škorpiona. Kadar se čuti ogrožen, se naredi mrtvega.

Škorpion je izjemna oseba, polna energije in neobvladljive strasti. Pogosto dobimo občutek, da so nepremagljivi, saj s svojo prisotnostjo "začarajo" vse ostale prisotne. Zaradi svoje potrebe po zmagi in prevladi se velikokrat spopadejo, ob porazu pa se zaprejo vase in postanejo ljubosumni.

Vedno bodo raje škodili sebi, kot ta užitek prepustili drugim, saj se kontroli nad vsem, kar se dogaja, ne bodo odpovedali. Močno so prepričani, da bodo preživeli, ne glede na to, kaj jih čaka, in pogosto se niti najmanj ne motijo.

Za škorpijone je družbeni pritisk neznosen. Nemogoče jih je stisniti v kot, saj premorejo veliko zalogo notranje discipline in samoobvladovanja, njihov duh pa je točno osredotočen na določen cilj. Škorpijoni ne bežijo pred odgovornostjo in z dostojanstvom branijo vse svoje odločitve. Vedno namreč stojijo za svojimi besedami.

Nekaj znanih škorpijonov je: princ Charles, Leonardo Di Caprio, Danny De Vito, Astrid Lindgren ...

Viri vsebine:

<https://horoskop.si/horoskopi/skorpijon/>, 23. 11. 2021

<https://www.viva.si/Horoskop/%C5%A0korpijon>, 23. 11. 2021

Viri slik:

<https://images.app.goo.gl/rYVYYaUuhAvEqHyW8>, 23. 11. 2021

<https://images.app.goo.gl/KCd55enahyo4LZCLA>, 23. 11. 2021

<https://images.app.goo.gl/wgHApPkLFwVhKxKm6>, 23. 11. 2021

USTVARJALNI KOTIČEK

Origami

LIZA VIRŠČEK, 7. B, IN NELI SAVENC, 5. B

Origami je japonska umetnost, ki temelji na prepogibanju papirja v določeno skulpturo oz. lik. Beseda origami je zloženka iz japonskih besed *ori* (»pregibanje«) in *kami* (»papir«).

Rekreacijski papir, ki ga zdaj poznamo kot origami, je že več kot tisoč let. Na Japonskem se je plovilo začelo kmalu po prihodu papirja v šestem stoletju, čeprav se ime origami v običajni uporabi ni uporabljalo šele leta 1800.

Origami za verske namene in posebne priložnosti se je začel izvajati na Japonskem že po 500. letu. Kasneje je bila uporabljena za žetone, darila, talismane in se je še naprej uporabljala za dejavnosti Shinto, na primer za označevanje verskih znamenitosti. Širok (papirni strežniki) se še vedno pogosto uporabljajo danes. Vendar pa je bil v Heian in kasnejših obdobjih papir še vedno zelo drag. Origami ni bil široko uveljavljen, razen po zelo bogatih do obdobja Edo. V sodobni dobi je zanimanje za origami spodbudila Akira Yoshizawa, katere tehnike so bile objavljene v več knjigah in revijah v petdesetih letih in pozneje. Akira se še vedno šteje za strokovnjaka o vseh stvareh origami.

Origami dobesedno pomeni, da prepognete papir. Obdelava papirja je bila tudi na Kitajskem stoletja in v Evropi na repu srednjega veka. Možno je, da je kitajsko papirnato obloge vplivalo na japonske in evropske modele. Toda japonska origami se razlikuje od drugih, saj se papir redko zmanjšuje. Dejstvo je, da so na Japonskem na drugem imenskem imeniku napisi, ki zahtevajo rezanje: kirigami (rezani papir). Tradicionalni, stacionarni origami so najpomembnejši tipi, vendar so s cvetočo priljubljenostjo origami postali bolj začetni modeli. Akcijski origami vključuje tiste, ki so namenjeni premikanju. Dober primer je klasična žaba origami, ki naj bi se upala, ko so njene zadnje noge stisnjene in sproščene. Modularni ali enotni origami ustvarjajo skulpture iz več posamičnih zloženih kosov, medtem ko Kirigami, seveda, vključuje tudi tiste, ki zahtevajo zaključek reza. Poleg tega je Akira Yoshizawa začela umetnost mokrega zlaganja origami; z uporabo vlažnega papirja, lahko obrtnik doseže bolj teksturiran, realističen videz.

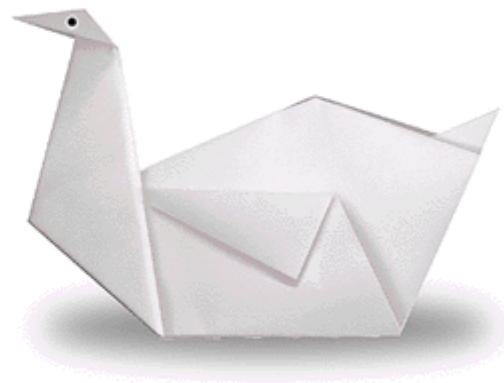
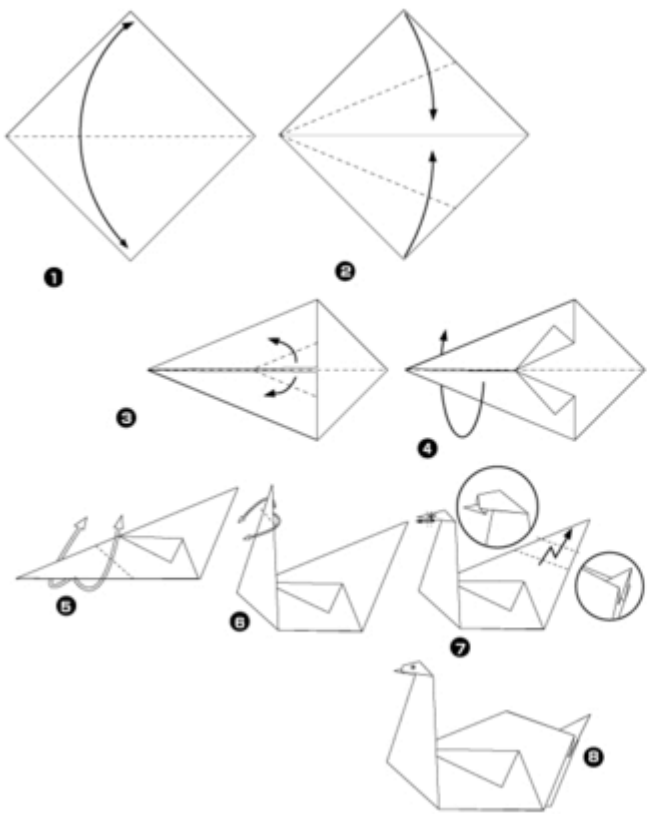
Zgodba o 1000 papirnatih žerjavih

Zgodba o Sadaku in njenih tisočih papirnih žerjavih se je dotaknila src milijonov. Sadako Sasaki je preživel atomsko bombo, ki jo je Amerika med drugo svetovno vojno padla na Hirošimo. Kljub temu je postala zelo bolna, kmalu pa je prišla do bolezni (belokrvnost) zaradi sevanja. Po mitih bi kdorkoli, ki je zložil tisoč papirnatih žerjavov - simbol sreče v japonski kulturi - dobil svojo željo. Ko je to učil, je Sadako začel zlagati žerjave. Prvič si želi, da se dobro obvlada, in potem v upanju, da bi prinesel mir v svet. Računi navajajo, da je to storila na 644 dan preden je umrla. Njeni sošolci so se z njo zaključili, Sadako pa je bila pokopana s tisočimi origami žerjavi.

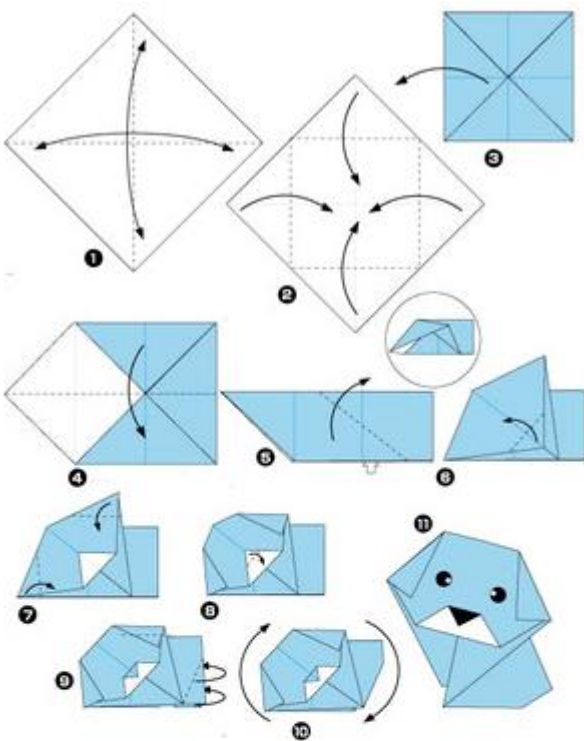
Predstavlja vam še nekaj navodil za izdelavo origamija:

ZA ZAČETNIKE

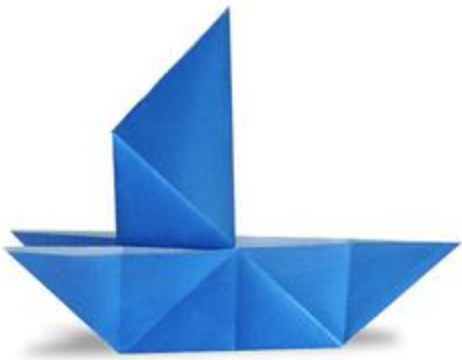
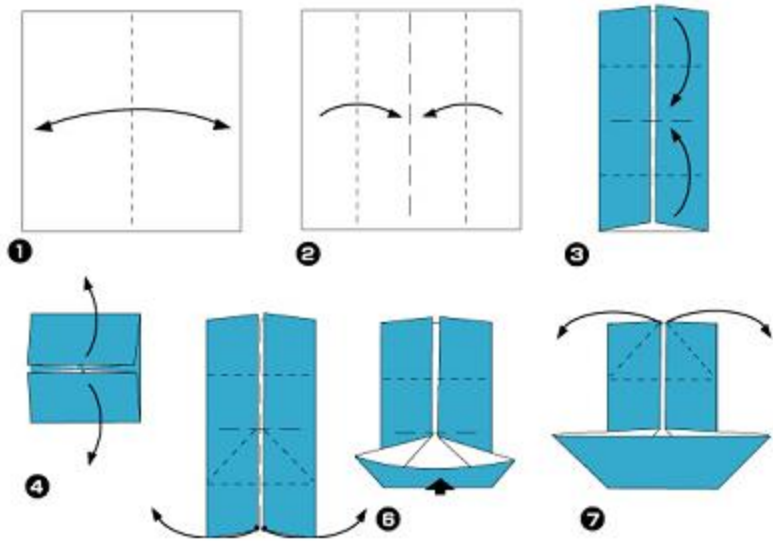
LABOD

PES

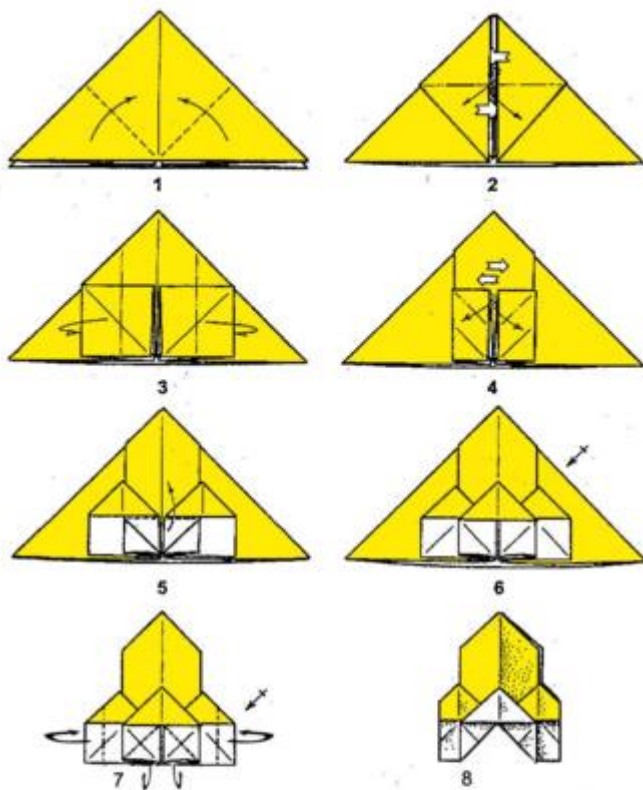

LADJA

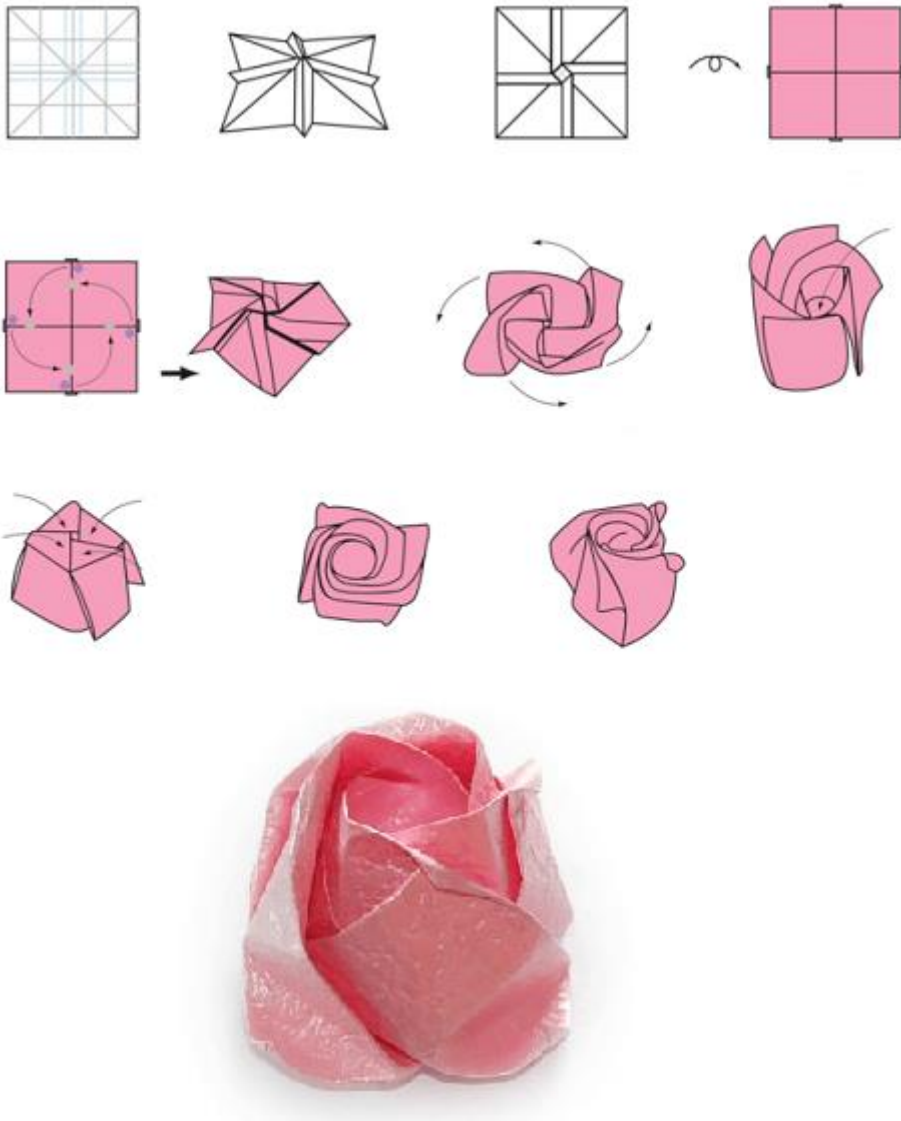

ZA IZKUŠENE:

RAKETA

VRTNICA

Viri besedila:

<https://slv.worldtourismgroup.com/an-introduction-art-origami-74817>

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Origami>

Viri slik:

<https://vavav.ru/assets/vopimage-lyv0bd82.png>

<https://vavav.ru/assets/18sascreenfy.png>

<https://vavav.ru/assets/mpostt1b.png>

<https://vavav.ru/assets/3126738168.png>

<https://vavav.ru/assets/e47cc.png>

ZABAVNIK

Stripi

DANINA KELMENDI, 6. C

Strip je oblika zgodbe, ki je predstavljena s sličicami. Sestavlja jo zaporedje, besedilo je v oblačkih. Je mešanica slikanice in risanke. Po navadi je besedilo komično (smešno), včasih pa so lahko tudi poučni.

Stripi so imeli in imajo še danes veliko zvestih bralcev. Včasih so bralci z veseljem brali Mikija Mustra, Asterixa, Srečnega Luko in listali Cicibana z Modrim medvedkom. A včasih je strip veljal za manjvredno literaturo, stroka pa mu ni pripisovala nobene literarne vrednosti.

A ni jih malo, ki jim je bil strip stalni spremljevalec na nočnih omaricah in šolskih nahrbtnikih, ki so jih požirali z užitkom, se ob njih učili brati. Če je bilo branje stripov takrat stvar okusa, šole pa strasti do tega žanra literature niso sprejemale z odobravanjem, je danes povsem drugače. Danes jih vključujemo v izobraževalne procese in kakovostnemu stripu tudi priznava vrednost.

Na Šuštipisu vas vabimo, da se udeležite Šuštičaja (natečaja), da na navaden list papirja v velikosti A4 (velikost strani v zvezku) narišete

strip, in ga oddate v nabiralnik. **Izbrali bomo 3 najboljše stripe in jih nagradili s posebnimi šušti nagradami.** Natečaj velja do izdaje naslednje številke. Veselimo se vseh vaših umetnin!

Viri:

<https://www.bibaleze.si/rubrika/starsi/so-stripi-kvalitetno-ctivo.html>, 22. 11. 2021

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Strip>, 22. 11. 2021

Anketa o šolskih krožkih

KAELI POLJŠAK, LARA ALIBEGIĆ

Pevski zbor

- ker veliko nastopamo
- pojemo lepe pesmi

Ples plus

- ker veliko plešemo

Šport je igra

- ker smo veliko v telovadnici
- veliko se igramo

Kleklanje

- ker delamo čipke
- to me sprošča

Antični krožek

- ker se učimo latinščino
- imamo prijaznega učitelja

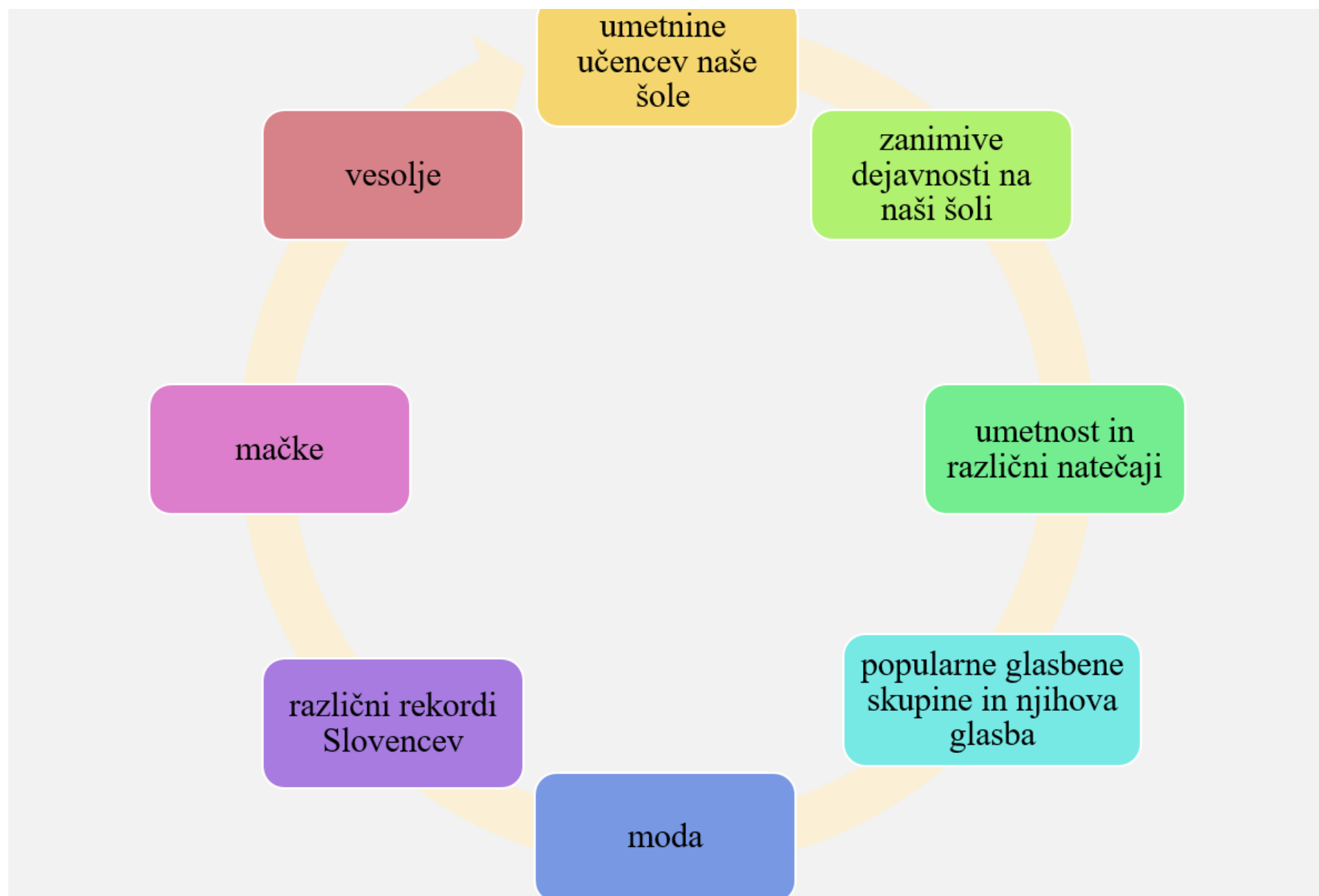
Košarka

- ker imam rada igre z žogo

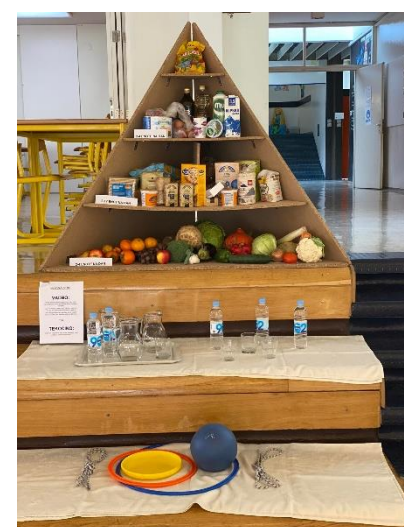
Anketa o vsebinah za naslednjo številko Šuštipisa

KAELI POLJŠAK, LARA ALIBEGIĆ

Učenci ste izrazili, da želite brati o naslednjih temah:

Novinarji Šuštipisa se bomo trudili, da približamo časopis vašim željam. Še vedno pa ste vabljeni, da svoje predloge zapišete na listek, ki ga oddate v šolski nabiralnik za radio na hodniku pred jedilnico.

Fotografija na naslovnici: Slovenski tradicionalni zajtrk in prehranska piramida, Gordana Vujinović